

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Dunaj, 10. decembra.

Nujnost sprejeta — pogodba zagotovljena.

Ker je bilo že v petek določeno, da se danes vrši glasovanje o nujnosti predloga za pogodbo, je bila zbornica nenavadno dobro obiskana. Ker je sinoči izjavil dr. Adler, da soc. demokratje glasujejo za nujnost, sploh ni bilo najmanjšega dvoma, da glasujeta dve tretjini za nujnost. Vendar je bilo zanimanje za izid glasovanja splošno v zbornici in javnosti. To je bil tudi vzrok, da se poslanci niso dosti zmenili za posamezne govornike, ki so ožjim svojim tovarišem čitali svoje govore.

Iznenadil pa je zbornico posl. Kaiser, ki je kot načelnik nemške agarne zveze izjavil, da glasujejo za nujnost. To storé, pravi govornik, da obsodijo grdo razvado, da za nujni predlog mnogi poslanci tratijo čas. Zbornica pa ima mnogo nujnejšega dela, nego so politični kozolci raznih demagogov.

Dalmatinski poslanec Bjeladinović je pričel v srbskem in nadaljeval v nemškem jeziku. Priznal je, da je sedanja vlada nekaj boljše od prejšnjih. Sedanja vlada vsaj prizna, da je Dalmacija zanemarjena. Bjeladinović pa meni, da vlada le obljubljuje podpore, sicer pa ničesar ne stori.

Glavna govornika sta bila dr. Mühlwert na levi in dalmatinski poslanec dr. Dulibić na desnici. Poslušal skoraj ni nihče, ker od leve in desne so prihajali poslanci k glasovanju. Šum postaja vedno glasnejši, ministri po vrsti zasedejo svoje prostore. Mejttem kriči poslanec Choc, ki stvarno odgovarja dr. Adlerju, za njim se oglasi še Fresl, nato predsednik pozivlja poslance, ki hočejo glasovati za nujnost, naj vstanejo. Vzdignejo se skoraj vsi poslanci. Obsedeli so trije Vsenemci, pet Rusinov, nekaj čeških radikalcev in pa člani jugoslovanske zveze, izvemši poslanca Hribarja, ki je glasoval za nujnost, in dr. Ivčevića, ki je bil odsoten. Glasovanju se je odtegnilo mnogo soc. demokratov in rusinski klub »in corpore«. Bilo je zadnje tedne mnogo krika, prepira in posvetovanj, danes pa je obveljala nujnost predloga za pogodbo brez posebnega hrupa. Škoda za dobro stvar, ki jo gotovo zagovarjajo optima fide tovariši v jugoslovanski zvezi, da ji s svojo nerodno taktiko več škodijo, nego koristijo. Dr. Tresič žali slovenske tovariše, kadar odpre svoja usta. To je storil tudi sinoči in je bil prisiljen od svojih ožjih tovarišev, da je danes javno v zbornici obžaloval, oziroma preklical svoje besede. Gospodje živé v samih vizijah, zato je meglena in sanjava tudi njih vsakdanja politika. Mi jih

ne obsojamo, ampak pomilujemo kot iskreni prijatelji in bratje naroda hrvatskega.

Meritorna razprava.

Zbornica je takoj pričela razpravo o pogodbi sami. Ta razprava se prav nič ne loči od prejšnje, ker se je udomačila razvada, da govorniki v razpravi o nujnosti večinoma govoré o vsem drugem, samo ne o nujnosti.

Prvi govornik je bil češki agrarec Dirick, ki je mirno in stvarno navajal razloge, iz katerih on in tovariši glasujejo za pogodbo. Kot glavni razlog je navajal dejstvo, da Avstriji, dinastiji in češkemu narodu preti nevarnost Nemčije. Ker je ravno v tem oziru nova pogodba v interesu dinastije, Avstrije in češkega naroda, glasujejo za pogodbo, da preprečijo mogočo carinsko zvezo z Nemčijo, kakor si jo želé naši Vsenemci.

Za njim je govoril gališki št. dr. Gabel, zionist čiste krvi. Poslušala sta ga zvesto le zionista dr. Mahler in Stand. Največji filosemit mora postati najhujši antisemit, ako poslušá eno uro dr. Gabela.

Suklje.

Tretji govornik je bil dvorni svetnik Suklje, ki je kot priznan večak v nagodbenem vprašanju in sijajen govornik ves čas svojega po vsebini in obliki izbornega govora vzbujal splošno pozornost množestvenih poslušalcev. Rekel je med drugim: O pogodbi se je obširno in temeljito govorilo že pri prvem branju v zbornici in v razpravi v odseku. Jasno mora toraj biti to vprašanje vsakomur. Mi slov. poslanci, združeni v »Slov. klub«, smo prepričani, da bi ne storili svoje dolžnosti do volivcev in dežele, ko bi glasovali proti pogodbi. (Pritrjevanje.) S to pogodbo pa je v najtesnejši zvezi tudi podaljšanje dolenske železnice skozi hrvatsko Liko do Dalmacije. Vlada pa nam s to železnico ni nastavila pasti, kakor je sinoči trdil dr. Tresič, marveč je to vprašanje pogoj za razširjenje železnične proge od Košic proti pruski meji. Ker pa je ta proga največje važnosti za Ogrce, gotovo ogrska vlada ne bo zavlekla Dalmatinske železnice. (Klici: Tako je!) S pogodbo stoji in pade tudi železnica od Dalmacije skozi Liko do Rudolfovega. Bili bi torej škodljivci, izdajavci naroda svojega, ko bi sploh hoteli primočiti, da bi bila pogodba odklonjena. (Pritrjevanje.) Mi pa razumemo stališče onih, ki so načeloma proti vsaki pogodbi. Naše stališče je seveda drugačno. Mi smo večinoma zastopniki kmečkih volivcev. In s tega stališča ne moremo želeti, da bi se podražila žito in moka. Pri nas se že ne spleča setev žita in zato večinoma kmetje sami kupujejo žito. To pa bi bilo mnogo dražje, ko bi se upeljala carinska meja med Avstrijo in Ogrsko. Zato ne razumem, pravi

govornik, kneza Auersperga, ki govori in glasuje proti pogodbi, pa zastopa kočevski okraj, koder mora vse kupovati žito in moko.

Dalje pa hočemo mogočno in trdno Avstrijo, ker le v mogočni Avstriji je tudi Slovincem zagotovljen obstanek. V trenutku pa, ko se Avstrija popolnoma loči od Ogrske, čutili bodemo vpliv mogočne Nemčije, in ta vpliv more biti le poguben za slovenski narod.

Obžalujemo vsi slovenski poslanci, da se v tem vprašanju ne strinjamo s taktiko tovarišev v jugoslovanski zvezi. Ti upajo, da se zruši dualizem, ako pade pogodba. To vendar ni res. Ako parlament odkloni to pogodbo, ostane dualizem, poleg tega pa oživi ona reciprociteta, ki je mnogo slabša za Avstrijo, nego ta pogodba, ki nam nudi ugodnost tarifov, boljše veterinarne določbe, nižjo kvoto, odplačilo ogrskega dolga itd. Hrvatski tovariši se sklicujejo na § 4. hrvatsko-ogrsko pogodbe iz leta 1868. ter očitajo avstrijski vladi, zakaj jih ni pozvala k obravnavam o pogodbi. A to je stvar ogrske vlade. Ko bi bil dr. Tresič avstrijski min. predsednik, bi ničesar ne dosegel, ker bi bila sploh vsaka pogodba izključena. Sicer pa to ni prva pogodba! Saj se je sklenila druga l. 1878. in tretja l. 1887. (Dr. Lajinja: Mi ne moremo čakati na veke!) To je res, mi Slovenci simpatizujemo z Vami, gojimo pravo sočutje s Hrvati, toda dualizma ne moremo zrušiti, četudi bi glasovali proti pogodbi. Dolžnost pa je najvišjih faktorjev v državi, da ne žrtvujejo avtonomije hrvatske banovine mažarskemu šovinizmu. (Živahno pritrdjevanje.) Sploh pa ima hrvatski narod največjo škodo od Mažarov na gospodarskem in finančnem polju. In v tem oziru preti Hrvatom večja škoda in nevarnost, nego v državnopravnem. Tudi tu velja: Primum vivere, deince philosophare. Pomisliti moramo tudi, da je Košut zatajil svoj program iz leta 1848. ter podpisal pogodbo, ki stoji na programu iz leta 1867. V bodočih desetih letih pa se mora tudi na Ogrskem mnogo izpremeniti. Kdo je porok, da bode leta 1917. odločevala Košutova stranka? Ogrska stoji pred reformo vol. pravice, in novi ogrski državni zbor gotovo ne pojde skozi drn in strn za Košutom.

Novi ljudski parlament sme biti ponosen, da reši ustavnim potom to velevažno vprašanje. Stari parlament je bil že nesposoben in je vladi dovoljeval zlorabo § 14. Prva in glavna dolžnost pa je vlade in parlamenta, da čimpreje rešita narodno vprašanje ali vsaj napravita premirje med narodnimi strankami. Ako se to posreči, bodo vsi narodi v Avstriji napredovali v kulturnem in socialnem oziru. In potem bo mogla tudi bodoča vlada odločneje in uspešneje nastopiti proti Mažarom, ko poteče sedanja pogodba. In v tej nadi in

s to željo glasujemo za to pogodbo. (Živahno pritrdjevanje; govorniku mnogi čestitajo.)

Nato je še poslanec Biankini nad eno uro navajal sicer jako zanimivo gradivo za zgodovino hrvatskih bojev in ogrsko-hrvatske nagodbe. Govornikov v tej razpravi je še 26, ki pridejo na vrsto. V petek vtegne biti pogodba v zbornici dovršena.

Seja se zaključí ob sedmi uri zvečer. Prihodnja seja bo jutri ob 11. uri dopoldne.

Sladkor bode cenejši.

Nocoj bode proračunski odsek nadaljeval in skoraj gotovo dokončal razpravo o vladnem načrtu, da se s 1. septembrom leta 1908 zniža davek od sladkorja. Kakor smo že poročali, predlaga vlada, naj se davek najprvo zniža za 6 kron, leta 1914. za 3 in leta 1917. zopet za 3 krome. S tem predlogom pa ni zadovoljna nobena stranka. Sladkor uživajo sedaj že najrevnejši ljudje. Ker pa je sladkor vsled nečuvno visokega davka mnogo predrag, zahtevajo vse stranke, da se davek zniža tako, da pride to znižanje v prid konsumentom, torej kupovalcem, ne pa sladkorni industriji. Revni ljudje pa kupujejo tudi po četrt kilograma sladkorja. Ako pa se zniža davek za šest kron od meterskega stota ali za 6 vinarjev od kilograma, bi le veliki trgovci vtaknili dobiček v žep. Že v soboto so se vse stranke v odseku zedinile za predlog, naj se davek od sladkorja za sedaj zniža za osem kron. Pozneje bode stvar poslancev, da zahtevajo nadaljno znižanje, če bodo dopuščale državne finance. Finančni minister dr. Korytovski se je sprijaznil s tem predlogom, četudi bode moral v bodoče pogrešati 28 milijonov kron.

Pri tej priliki pa zopet soc. demokrati nastopajo z revolverji kot demagogije pred javnostjo. Zahtevajo namreč, naj se sladkorni davek zniža takoj za 16 kron ali 16 vinarjev pri kilogramu. To bi znašalo na leto povprek 56 milijonov kron, ki bi jih pogrešal državni zaklad.

Bili bi zadnji, ki bi zagovarjali fiskus. Toda vsaka stvar ima svoje meje. Kje pa naj fin. minister dobi 56 milijonov kron, ki bi jih nenadoma izgubil pri sladkorju, da vzdrži ravnotežje v državnem proračunu. V tem cziru stori fin. minister le svojo dolžnost, ako opozarja na mogoči primanjkljaj, ki škodi državnemu kreditu. Soc. demokrati svede niso nikdar v zadregi za izgovor. Oni odgovarjajo, naj se zvišajo direktni davki. Torej sladkor naj je konečno brez davka, posestvu pa naj se nalože novi direktni davki. Tako more govoriti le človek, ki je skrajno omejen ali pa tako zloben, da bi rad spravil sploh vse stanove na beraško palico.

Gotovo ga ni poslanca, ki bi zagovarjal višje davke. To je stvar finančne uprave. Na drugi strani pa hoče tudi le kljukec gade loviti

LISTEK.

Jubilej umetnice.

Petindvajsetletnica umetniškega delovanja gospe Zofije Borštnikove.

Za ta jubilej si je izbrala ga. Borštnikova Ibsenovo »Noro«. Ne mislimo podati na tem mestu oceno dela samega, o katerem se je pisalo že toliko pro in še več kontra. Ozmimo se le na »Noro« samo kot »parade-uloگو«.

Ta uloga, ki nudi umetnici vse gradacije od navike do heroine, ki je romantična in obenem tudi moderna, je postala, odkar jo je prvič 21. decembra 1879 pri premijeri kreirala Betj Henings, obljubljena dežela vseh večjih igralk. Vsaka umetnica jo reši in igra po svoje, a malokateri se posreči, da premosti skok iz I. v III. dejanje. Gertruda Eysoldt je šablonska Nora; prva nemška Nora, Conrad-Ramlo je znana po svoji teatralni kreaciji; navivna je Lili Petri, a v III. dejanju nas ne ogreje; Alba Retty, na dunajskem dvornem gledišču jo prelomi v vsakem dejanju v navivko in heroino; Irena Triesch jo igra v subtilnem, naturalističnem stilu herolinskega nemškega gledišča; Despres ni v njej tragična; Rejan naj je bila najboljša francoska Nora. Najboljša nemška Nora je brezdvomno Sorma: v prvem dejanju je otrok, v II. ljubica žena, ki ji strah in prihodnost razjeda

srece in v III. je Meduza in Macbeth obenem; slavna Eleonora Duze je nedosegljiva v III. dejanju, ko prevpije individualnost, čut vzbujene ženske, že s tihim, dušenim glasom Norino ljubezen do otrok. S tem smo našli le najbolj tipične in najsilnejše Nore. Ni čuda, da si je izbrala gospa Borštnikova za svoj jubilej ravno Noro.

Nora je punčka, ki ji moč ne zaupa svojega veselja in žalosti, on je ne ljubi kot ženo, zakaj smatra jo za igračo. »Nikdar me niste ljubili; samo dopadlo se vam je, da ste bili vame zaljubljeni.« — A Nora ne zasluži, da ravna njen mož tako z njo, saj je žrtvovala zanj vse in da ga reši, si izposodi denar in ponaredi podpis. Ta njena krivda jo tira tako daleč, da gre proč od moža, ki ne zna ceniti njene ljubezni. Saj Nora ga ljubi, je srčkana mati svojih otrok, sladkosnedka in čuteča, globoka ženska za Ranka, dasi mu tega ne pokaže. Norin značaj življensko ni mogoč. Ibsen ga je matematično konstruiral, kakor ga je rabil za svoje teorije, igralke pa ga kemično analizirajo, saj uloga nudi od angela do vraga vse nianse. Navivka, mati, ljubimka, žena, ki se žrtvuje, ki skriva strah vesti v razposajeno vedenje, tragedija — vse je Nora. Največja umetnost pa je vse te nianse spojiti in neverjetno, problematično Ibsenovo Noro igrati kot žensko iz mesa in krvi — konsekvntno.

Pri gospe Borštnikovi, najboljši jugoslovanski Nori, je izdelan in izpiljen vsak detalj. Niti z obrvi ne trene, ne da bi ne bilo na mestu. Vsaka gesta je študija, vsak trepet

obrazja je scizeliran. Kolikor je pa mogoče pri Nori sploh, je g. Borštnikova zvezala prehode iz dejanja v dejanje, vendar pa ni pogodila enotne Nore v popolni, frapirajoči sili. Tega do danes poleg Sorme ni nobena umetnica pogodila popolnoma, a bolje je storila to gospa Borštnikova, kakor pa slavna Alba Retty in Despres. Pa to gre na rovaš uloge. Nam se zdi polahki, konsekvntni in vendar realističen prehod sploh nemogoč. Kolikor pa zamore duša in tehnika — to nam je podala. Vesela in brezskrbno priteče na oder; kakor mlade goske je navivno-koketno sladkor; smeje se neprisiljeno, kot samo veselje in brezskrbnost; neafektirano se obrača od Ginterja; je sočutna z Rankom (res mojstrsko kreacijo g. Danila); pleše obupno tarantelo, da zamori z razposajenostjo strah duše; pogleda napol v ljubezni, napol v strahu, Ranka, ko se loči od Helmerjevih, — med tem pogledom pa plava prošnja po usmiljenju za prihodnji trenotek; in kot soha stoji pred možem, ki je ne razume. Visek je dosegla sploh v III. dejanju. Kakor človek, ki resignira na vse, ko vidi, da ga je njegova dobra in poštena volja ubila, in ki ne ve kam, a ki vendarle hoče iz kraja, kjer umirajo dobri, je stala pred svojim možem, mirna, udana, a na trenjenju ustnic si spoznal solze, ki jih njen ponos ni jokal. Topa resignacija, prepojena z ljubeznijo in obvladana od žalosti, da mora od njega, ki je njen mož, proč, proti lastni želji, a po lastni volji ji je narekala njen: Z Bogom. Še, ko smo bili na ulici, je ta »Z Bogom« silil v nas in nas spominjal Borštničine Nore.

Niti najmanjšemu detajlu Nore v I., II. in III. dejanju ne moremo niti lasu oporekati — vse umetniško izklesano, tehnično neprekosljivo, kar se je le dalo napraviti iz uloge, je gospa Borštnikova naredila, a Ibsena popraviti ni mogla.

Občinstvo je po prvem dejanju burno ploskalo, šestkrat se je dvignila zavesa. Štiri vence in košarice s cvetjem, srebrn venci od igralskega osebja in nebroj častitk je dobila gospa Borštnikova v priznanje in zahvalo. A. R.—a.

Znamenit koncert v Ljubljani.

Velik koncert češko-moravskih učiteljev bo v nedeljo dne 29. decembra popoldne ob peti uri. Na Moravskem se je združilo 50 najboljših čeških pevcev-učiteljev v »Zvezo«, katera ima namen v idealno popolnem, umetniškem smislu izvajati najlepše skladbe slovanskih mojstrov v moškem zboru. V svoji veliki idealni navdušenosti potujejo ti moravski učitelji vsako soboto popoldne po izvršitvi svojega šolskega pouka z raznimi vlaki v mesto Pferovo, katero je križišče več železnic. Vsak pevec-učitelj, kateri hoče k tej »Zvezi« pristopiti, mora imeti lep glas in dobro muzikalno izobrazbo. Vse pesmi, katere »Zveza« določí za izvajanje, se mora vsak pevec, še predno se je prva skušnja vršila, v besedah, vseh kiticah in notah v svojem glasu na pamet naučiti. Kdor pri

s tujimi rokami. Avstrijske finance so sedaj v redu. Toda že bodoče leto bode skoraj gotovo treba zvišati plače častnikom za okroglih 5 milijonov, za zboljšanje vojaške hrane bode treba šteti tudi pet milijonov, znižanje sladkornega davka bode iznašalo 28 milijonov, letos so se državnim uradnikom in uslužben- cem plače zvišale za 40 milijonov. Torej iz- naša že to brez novih davkov blizu 80 milij- onov, ki jih je fin. uprava izplačala iz bla- gajničnih prihrankov. Sedaj pa je splošna želja, da se znižajo telefonske pristojbine, zvišajo plače državnim slugam itd. In po vsem tem ne smemo pozabiti, da mora država priskočiti na pomoč deželni financam, ki so povsod v največjem neredu. Dežele so pred bankrotom. Tega pa država ne zabrani morda z deset milijoni. Država bode morala šteti več milijonov deželam ali pa jim pre- pustiti gotove davke, ker s sedanjimi prikla- dami na državne davke dežele ne morejo ustrezati najnujnejšim tekočim zahtevam. Na vse to je treba misliti, da ne zabredemo zopet v finančne stiske, kakršne je bil dobil pred desetletji fin. minister Dunajevski. Soc. demokratje bodo seveda zopet kričali kakor žejne žolne, da ljudstvu ne privoščimo ce- nejšega sladkorja. Ta krik nas ne moti, upo- števati se morajo splošne razmere.

Zbornični odseki.

Vinsko kulturni odsek se je konstituiral včeraj, načelnik je poslanec Schraffl, podna- čelnika Spinčič in Weidenhoffer. Zapisnikarji so poslanci Hočevar, Zaner in Marckhl. Ob božičnih počitnicah bodo najbrže zborovali odseki, predvsem proračunski. Zbornica tako dobi dovolj dela, ko se zopet snide. Skupina poslancev tudi želi, da zboruje med počitni- cami tudi odsek o poslovniku. Pri izpremembi poslovnika nameravajo predvsem izvesti, da državnih potrebščin ne onemogočijo nujni predlogi.

Delegacije.

Delegacije prično zborovati najbrže dne 19. decembra. Imele bodo štiri seje. Glavno delegacijsko zasedanje se vrši meseca janu- arja 1908. V delegacijah bodo dominirali nem- ški krščanski socialisti, ker zastopajo Nižje Avstrijsko, Zgornje Avstrijsko, Solnograško, Tirolsko, Predarlško in deloma Štajersko. Ker zastopa »Slov. klub« Kranjsko in dobe katoliško-narodni Čehi zastopnike za Češko in Moravsko, bo v sedanjem delegacijskem zasedanju krščanski element dobro zastopan.

Proračunski odsek.

Danes zvečer ob pol osmi uri zboruje proračunski odsek o znižanju sladkornega davka. Poslanec Sylvester predlaga, da naj se razveljavijo odloki po § 14 glede na slad- korni davek. Poslanec Hofmann Wellenhof izjavi, da glasuje za 8kronsko znižanje slad- kornega davka. Dr. Korošec izjavlja, da za- stopajo slovenski poslanci v zbornici en de- žele, ki rabijo najmanj sladkorja. Nihče bi se ne smel čuditi, ako bi se slovenski poslanci upirali znižanju sladkornega davka. Govornik pa izjavi, da se bo njegov klub potegoval za najvišje znižanje sladkornega davka, kakor to zahtevajo češki radikalci in soc. demokrati. Dr. Korošec se pritožuje, da fin. minister ni priazen proti posameznim poslancem in davkoplačevalcem, ki vlagajo prošnje pri nje- mu. Fin. minister pravi, da je vedno prijazen s poslanci. Fin. minister Korytovski pravi, da se je vlada kljub temu odločila za 8kronsko znižanje sladkornega davka, dasi bo državni proračun težko pogrešal 28 milijonov. Odklo- niti bi pa moral vsak predlog, ki bi zahteval višje znižanje sladkornega davka. Beck je nato govoril proti predlogu poslanca Ellen- bogna, Govorili so še Seitz, Kramaf, Drexel, Ellenbogen, dr. Steinwender in Wolf. — Posl. Dobernig je vložil petico koroške trgovske in obrtne zbornice, ki zahteva, da naj se zni- ža sladkorni davek za 12 kron.

Nemške svobodmislne stranke in proračun.

Jutri imajo sejo nemške svobodmislne stranke. Skleniti hočejo, da predlaga načelnik Sylvester v zbornici, da se nakaže prora- čun brez prvega čitanja odseku.

Pred zanimivimi dogodki na Hrvaškem.

Dr. Frank in Wekerle.

O posvetovanju dr. Franka z ogrskim mi- nistrskim predsednikom dr. Wekerlom ob- javlja saborski klub Starčevićeve stranke prava daljši komuniké, iz katerega posname- mo: Takoj, ko se je povrnil dr. Frank iz Bu- dimpešte, je sklical v Zagrebu bivajoče sa- borske poslance svoje stranke v posvetova- nje, na katerem jih je točno obvestil o vse- bini pogovora z dr. Wekerlom. Z Wekerlom se je Frank razgovarjal nepretrgano pet ur. Važen je razgovor z ozirom na to, ker se je Wekerle posvetoval s Frankom s kraljevo vednostjo. Dr. Frank je jasno in odločno iz- javil, da se Starčevićeva hrvaška stranka prava strogo drži svojega programa in svoj- jih dosedanjih načel. Stranka se ne spusti v nikaka pogajanja z nobenim, dokler se ne pri- zna Hrvaški njena neodvisnost in ravnoprav- nost. Razgovor z Wekerlom ne vpliva na tak- tiko saborskega kluba v sedanjem zasedanju. Stranka nastopi tako, kakor ji to predpisuje njen program, načelno stališče in preteklost ter čast hrvaškega naroda. Wekerle je iz- javil dr. Franku, da je popolnoma izključno, da bi vladal na Hrvaškem drugače, ka- kor ustavno in da so izmišljene vse nasprot- ne vesti. V slučaju, da hrvaški sabor ne do- voli idemnitete, se sabor ne odgodi, marveč razpusti, ker se hoče dati hrvaškemu narodu prilika, da se po volitvah izjavi o položaju. Pri volitvah ne bo nikakega nasilstva.

Med včerajšnjo sejo ogrskega državnega zbora se je vršil ministrski svet, ki se je pe- čal s hrvaškimi zadevami in z razgovorom med Wekerlom in dr. Frankom.

Otvoritev hrvaškega sabora.

Jutri se otvori zasedanje hrvaškega sa- bora. Po Zagrebu je silno razburjenje. Kr- ščanski socialisti in socialni demokratje pri- rede ločeno veliki manifestaciji za splošno in enako volivno pravico ter bo tem povodom jutri dopoldne v Zagrebu generalni štrajk. Zaprte bodo tudi trgovine, kavarne in ti- skarne. Na Markovem trgu policija udeležem manifestacij ne bo pustila, da bi se zbi- rali, ampak bo spreved moral korakati takoj dalje.

Govorilo se je po Zagrebu, da bodo v sa- boru Starčevićanci stavili hrv.-srbsko koal- icijo pod obtožbo, ker je zakrivila, da je bila v ogrskem državnem zboru sprejeta prag- matika. Govorilo se je po Zagrebu, da bi lahko ostalo vse pri starem, a bivša »na- rodna vlada« hrvaško-srbske koalicije je pri sestavi pragmatike hrvaški jezik samo v zu- nanjem občevanju z občinstvom zahtevala, če bi pravočasno zahtevala popolno pohrva- tenje hrvaških železnic, bi Košut umaknil pragmatiko in ostalo bi vse pri starem. »Hr- vatsko Pravo« javlja, da Starčevićanci ob- tožbe ne vložijo, te govorce so pa dokaz, da srbsko-hrvaška koalicija nima posebno čiste vesti.

Ban Rakodczay ima že vse pripravljeno za nove volitve. Sestavil je natančne podatke, kako bi vladni kandidati v onih okrajih, kjer je doslej v volivni borbi koalicija premagala Starčevićance, izzvali ožje volitve. Ta mate- rial bi izročil Rakodczay svojemu nasled- niku.

Dr. Svetislav Šumanovič poizkuša oži- viti za nove volitve bivšo vladno narodno stranko in je za danes določil sestaneke seda- njih in bivših članov te stranke, ki so v sa- boru, in tudi onih, ki so prestopili k hrvaško- srbski koaliciji. Baje ban Rakodczay pride k tej konferenci ter tem povodom razvije svoj program.

Grozilna pisma ministru Josipoviču.

Nekateri budimpeštanski listi poročajo že nepotrižno vest, da je dobil minister Josi- povič iz Zagreba več grozljivih in svarljivih pisem, da naj se ne udeleži otvoritve sabora. Minister pride kljub temu v Zagreb.

Ptujski promet.

Zborovanje interesentov tujskega prometa na Bledu.

Društvo za pospeševanje tujskega pro- meta na Bledu je sklicalo v nedeljo, dne 8. t. m. svoj občni zbor in to priliko je porabila Deželna zveza za pospeševanje tujskega pro- meta na Kranjskem, da je povabila interesente gorenjskega dela na zborovanje, zlasti v njeni organizaciji steočja društva. Udeležili so se tega zborovanja zastopniki prometnih dru- štev s svojimi predsedniki na čelu iz Bohinjske Bistrice, Gorij, Dovjega-Mojstrane, Kranjske gore in Radovljice. Zborovanje se je vršilo v »Blejskem domu« in prišlo je jako veliko zborovalcev iz vseh krajev Gorenjske.

Tajnik Repe je poročal o društvenem de- lovanju, iz katerega poročila povzamemo na- slednje:

Društvo je dalo napraviti veliko re- klamno olinjato sliko Bled, katero je potem re- produciralo v večjih in manjših oblikah. Po tej sliki se je izdelalo tudi več tisoč razglednic. Med letom je društvo priredilo dve veselici, se udeležilo mednarodne športne razstave v Berlinu, kjer je bilo tudi odlikovano z zlato medaljo in častno diplomom. Vsled njegovega prizadevanja priredi dunajsko ljudsko izobra- ževalno društvo »Simmering« tridnevni izlet na Bled in v okolico leta 1908. Zanimanje tega dunajskega društva za Gorenjsko se ka- že že v tem, da je izdalo za svoje udeležnike posebno prospektno knjižico z daljšim opisom Bleda in okolice ter z mnogimi jako lepimi slikami iz teh krajev. Dalje je društvo sode- lovalo pri sprejemu angleških žurnalistov in v ta namen prispevalo 500 K. Poročevalec je

predložil tudi angleški letoviški list, v kate- rem se nahaja popis potovanja Angležev po Kranjskem z nekaterimi slikami. Društvo je tudi veliko žrtvovalo, da se je izdala posebna številka »Gorenjsko« v časopisu »Reise- und Bäderzeitung«, ki izhaja v Draždanih. Te krasne in vzorno ilustrovane številke je na- ročila zdraviliška komisija 10.000 iztisov, ka- terih so letošnji letoviščarji jako mnogo po- kupili. Tudi so se te številke porabile pri raz- ličnih banketih, prirejenih tujim gostom.

Društvena blagajna izkazuje 5913 K do- hodkov in 4813 K izdatkov.

Kot zastopnik Deželne zveze je pozdravil dr. Krisper shod in izrekel blejskemu promet- nemu društvu zahvalo in priznanje za toliko trudoljubno delo. Tudi je izrazil svoje za- doščanje, da se je odzvalo vabilu toliko go- renjskih prometnih društev. Tujski promet je neizogiben vsled novih železnic in zaradi tega je naša dolžnost, da se mi sami zanimamo za njega. Tujski promet pa ni samo velikega narodno-gospodarskega pomena, temveč tudi važen v kulturnem oziru, ker probuja ljudstvo in ga sili k tekmovanju na polju napredka. Govornik je razložil namen Deželne zveze, ki leži v tem: voditi in organizirati tujski promet na Gorenjskem s pomočjo krajevnih in pro- metnih društev. Govornik je poročal, da De- želna zveza že dve leti marljivo deluje, da ima svojo pisarno in da si je pridobila zveze za vse kraje v državi in tudi v inozemstvu, da se je udeleževala tudi posvetovanj pro- metnih zvez na Dunaju prav pogostoma, isto- tako konferenc pri železniškem ministrstvu. Sedaj je Deželna zveza izvršila svojo notra- njo organizacijo in nastopil je čas, ko prične tudi večje akcije. Glede teh akcij je priporočal govornik dvoje. V prvi vrsti je jako nujna potreba ustanovitve šole za gostilni- čarje in natakarje v Ljubljani. Take šole ima že 20 krajev v Avstriji; posebno lepo je ure- jena šola gostilničarske zadruge na Dunaju, katero si je govornik tudi že sam ogledal, ter si preskrbel učni načrt in knjige. V Ljubljani se bode ustanovila šola v manjšem obsegu in sicer po geslu, ki je sploh merodajen De- želni zvezi: praktično, enostavno in ceno. Taka šola bode odgovarjala našim dejanskim razmeram in kratki tečaji bodo omogočili po- sameznim gostilničarskim sinovom udelež- vati se poduka. Akoravno imamo na Kranj- skem nekaj dobrih gostilničarjev, mora se reči, da smo posvetili do sedaj pre malo po- zornosti gostilničarjem. Na Kranjskem je okroglo 3000 gostilničarjev in v polni meri zaslužio pozornost vseh faktorjev, posebno tudi trgovinske zbornice, ki se bode za nje brez dvoma rada zanimala. Gostilničarski stan je takorekó steber tujskega prometa, zaradi tega je tudi Deželna zveza poklicana, zanimati se za njih prospeh. Deželna zveza stopila je že v dogovor z gostilničarsko zadrugo v Ljub- ljani, katere zaslužni predsednik se zelo za- nima za to idejo. Drugi predlog, ki ga stavi Deželna zveza, je, naj se leta 1909 priredi razstava za tujski promet na Bledu. Govornik je razvil obširen program take razstave, ka- tera bode imela namen, podučiti naše domače ljudstvo o zahtevah in modernih pripravah tujskega prometa. Na drugi strani pa bode ta razstava tudi služila v to, da povzdigne ugled dežele tujcem nasproti. Ta razstava bode pa tudi dosegla, da bodo domači indu- strijci, trgovci in obrtniki, ki se bodo povabili na udeležbo, spoznali svoje lastne gnotne ko- risti iz tujskega prometa in s tem postali prija- telji našim težnjam. Govornik je izrazil ko- nečno željo, da bi tujski promet bil v blagor lepe Gorenjske. (Odobranje.)

Trgovec in gostilničar Josip Rus iz Bleda je izrekel Deželni zvezi zahvalo in izrazil žel- jo, naj predloži ne prideta z dnevnega reda, ker je gostilničarska šola res nujna potreba, navsetovana razstava pa bi bila posebno v poduk in korist ljudstva in za Bled velika pridobitev.

Nato sta se soglasno sprejela naslednja sklepa:

Na današnjem zborovanju zbrani intere- sentje tujskega prometa iz cele Gorenjske sklenejo soglasno: 1. da je ustanovitev gostil- ničarske in natakarske šole v Ljubljani nujna narodnogospodarska potreba in 2. naj se pri- redi leta 1909 razstava za tujski promet na Bledu. Deželna zveza se pooblašča, da stori vse, da se uredi ta projekt.

Tajnik Deželne zveze dr. Marn je razložil zborovalcem delovanje Deželne zveze v zad- nji dobi. Naznanil je uspeh potovanja angleš- kih gostov, ki so Deželni zvezi poslali celo vrsto najrazličnejših angleških časnikov, v ka- terih je bilo posebno njih bivanje na Kranj- skem temeljito in simpatično popisano, kar bode, če tudi ne takoj, vendarle v doglednem času privabilo tako zaželjene Angleže tudi v naše, doslej jim še nepoznane kraje. Govornik je omenil udeležbo na mednarodni športni raz- stavi v Berlinu, na kateri je bila Deželna zveza častno odlikovana. Zlasti so napravile na tej razstavi veliko reklamo skioptične slike najlepših kranjskih krajev, s katerimi so se predavanja demonstrirala obiskovalcem. S temi slikami je potem tudi Deželna zveza na Dunaju priredila v različnih dunajskih turis- tovskih društvih predavanja in se bodo te stvari porabile v podobne namene zlasti izven Kranjske. Ko je bival ministrski predsednik baron Beck letos na letovišču v Bohinju, mu je Deželna zveza po zastopnikih tamošnjega društva, župniku Pibru in nadučitelju Humeku poklonila krasen album nalašč v ta namen na- pravljenih fotografij kranjske dežele. Ministr- ski predsednik se je o Gorenjski jako laskavo izrazil ter obljubil tujskemu prometu od strani države moralne in gnotne podpore. Govor- nik je naglašal kot najvažnejši uspeh ustanov- vitev cele vrste mladih prometnih društev na Gorenjskem ter izrekel upanje, da se bode v

prihodnjem letu to število še izdatno pomno- žilo. Zvezni tajnik je obžaloval, da je ravno leto 1907. glede podpor bilo Deželni zvezi jako neugodno in da vsled tega ni moglo po- tem dajati društvom subvencij. Da temu ne- dostatku nekoliko odpomore, je izdala Dežel- na zveza tableau »Kranjsko«, ki kaže v kras- ni izvršbi 13 kranjskih slik in se bode prodajal iztis po 1 K v korist bohinjškemu prometnemu društvu.

Ta slika, ki se je predložila zboroval- cem, je vzbudila občno priznanje. Poizvedell smo, da se bo ta slika v več tisoč iztisih v kratkem razposlala po celem Kranjskem.

Predsednik prometnega društva v Bohi- nju, nadučitelj Humek, je z veseljem pozdravil to akcijo Deželne zveze v prid Bohinju in pri- poročal zborovalcem, naj se vsi zanimajo za razpečevanje te slike.

Potem se je pričel razgovor o izdaj- skupnega letoviškega lista za celo Gorenjsko. Tajnik Deželne zveze dr. Marn je priporočal, da se vsi gorenjski letoviški kraji zedinijo v eni listu, ki bi vsak teden priobčeval imena letoviščarjev.

Zupan blejski, g. Rus, je priporočal, da naj letoviški list na Bledu ostane tak, kakor- šen je sedaj in da naj drugi letoviški kraji do- dajo temu listu v prilogi izkaz tujcev.

Končno se je sklenilo, da stopi Deželna zveza v dotiko z vsemi interesenti, zlasti z zdravniško komisijo na Bledu in uredi definitivno to zadevo.

Tajnik Deželne zveze dr. Marn je opozar- jal, da je zadnji čas, da prometno društvo na Bledu izda za Bled ilustrovan prospekt, kakor je to že storilo marljivo bohinjško prometno društvo. Izrazil je tudi željo, da drugi letoviški kraji izdajo prospekte v enaki obliki, ker se po njih mnogo povprašuje in je velik nedosta- tek, da jih ni.

Tajnik blejskega društva je obljubil, da se ta prospekt gotovo v kratkem izda.

Pri razgovoru o subvencijah je izrekel dr. Krisper upanje, da se jih dobi, ker je pri ljubljanskem mestu izdatna subvencija že za- gotovljena in je tudi upati, da bo deželni zbor dovolil v prihodnjem zasedanju enako sub- vencijo kakor leta 1905.

Trgovec Josip Rus je opomnil, da zasluži Deželna zveza vsestransko podporo, in je iz- razil željo, da jo ljubljanska občina podpira, ker imajo ravno ljubljanski trgovci pri tem največ dobička, kajti čim več je prometa na Gorenjskem, tem več se naroča potrebščin v Ljubljani, tako da se lahko reče, da prav- zaprav roma glavni del dobička v stolno me- sto ljubljansko.

Predsednik letoviškega društva v Kranj- ski gori, dr. Tičar, želi, naj bi Deželna zveza izdatno podpirala skrajni del Gorenjske, ki ima po izreku mnogih tujcev neprimerne kra- sote.

Predsednik prometnega društva Dovje- Mojstrana, nadučitelj Jeglič, se pritožuje, da namerava vodstvo državnih železnic dva po- nočna vlaka na progi Jesenice-Trbiž opustiti, ker sta baje pre malo frekventirana. Ker se občina upira tej opustitvi, je naprosila držav- ne poslance za posredovanje in prosila tudi De- želno zvezo za intervencijo. Opustitev teh vlakov bi bila velika škoda za ta del Gorenj- ske. To je govornik obširno in prepričevalno utemeljeval.

Vsled tega so zborovalci sklenili, naj De- želna zveza vložijo odločen protest v imenu vseh Gorenjcev proti takemu oškodovanju proge Jesenice-Trbiž, tembolj ker so ti kraji vsled nove bohinske železnice za prvo itak mnogo trpeli. Naprosi naj se tudi občinski svet ljubljanski, naj se temu protestu pridruži.

Važen je bil razgovor o zadnji točki zbo- rovanja, namreč o poučnem potovanju gostil- ničarjev v Švico, za katero se je oglasilo že 26 gostilničarjev, ki žele, da se to potovanje še letos izvrši. Ker je Deželna zveza navseto- vala, naj se morebiti to poučno potovanje za- tegne samo na Dunaj, Semmering in okolico, povdarjal je trgovec Josip Rus, da se niemu zdi potovanje v Švico bolj umestno, ker žele ravno gostilničarji videti sploh v inozemstvu razvoj internacionalnega tujskega prometa, hotele, gostilne, nasade in druge priprave, kar bo Gorenjcu bolj služilo, nego potovanje na Dunaj. Sklenilo se je, da se poizvže želje po- sameznih oglašencev-gostilničarjev, naj se odločijo ali za potovanje v Švico ali za potova- nje na Dunaj.

Želeti bi bilo, da bi se tudi v drugih krajih po Gorenjskem priredili enaki shodi.

AVSTRO-ÖGRSKA.

Novi armadni nadzornik. — Dvorno žalovanje za švedskim kraljem. — Novi sekčni načelnik v ministrstvu deželne brambe.

Namesto vpokojenega fcm. Galgotzyja postane najbrže generalni armadni nadzor- nik poveljnik dunajskega armadnega zbora fcm. Fiedler. — Za švedskim kraljem je uka- zal cesar dvanajstdnevno dvorno žalovanje, ki se prične 12. t. m. — Cesar je imenoval za sekčnega načelnika v ministrstvu deželne brambe generalnega majorja Otona Meixner, poveljnika 41. deželnobrambovske brigade v Plznu.

Program poljedelskega ministra dr. Eben- hocha.

Dr. Ebenhoch je govoril o poljedelstvu in industriji. Naglašal je, da hoče delovati kmečki stan skupno z ostalimi stanimi in ne proti njim. Z združenimi močmi hočemo okrepi temelj naše domovine. Rešiti se ho- čemo oderuhov, ki nas hočejo razdvojiti in nas potem vtakniti v žep.

Zahteve dunajskih učiteljev.

Društvo učiteljev in njihovih prijateljev je zborovalo dne 9. t. m. Načelnik ravnatelj Benda je obžaloval, ker so delegati društva »Meščanska šola« leteli takoj v uredništvo »N. Fr. Pr.« in »Arbeiterzeitung«, ko se jim je naznanilo, da ne morejo takoj ugoditi njihovih želja. Shod je sprejel primerno resolucijo o izboljšanju učiteljskih razmer.

Agitacija proti pogodbi.

»Salzburger Volksblatt« graja pl. Hohenbluma, ker je v agitaciji proti pogodbi pričel z osebnimi napadi na ministra Peschko, kar otežuje Peschkovo stališče, je nevarno za stališče nemških svobodomiselnih strank in otežkoči tudi stališče ostalih ministrov nemških svobodomiselnih strank. Kriza v nemškem ministrtvu bi zadela tudi nemškega železniškega in naučnega ministra in bi omajala slogo strank, ki so zastopane v odboru devedtorice, kar se je napravilo s težavo.

Zborovanje mest.

Meseca januarja se vrši na Dunaju zborovanje avstrijskih mest, na katerem se zavzame stališče o sanaciji deželnih financ.

Složni nastop nemških svobodomiselnih strank na Češkem.

Na shodu volivcev v Gabloncu 10. t. m. so pritrtili sklepu nedeljskega shoda zaupnikov, da nastopita pri deželnozbornih volitvah na Češkem složno nemško-napredna in nemško-radikalna stranka. Nemškemu ministru-krajanu Peschki je shod brzojavno sporočil zaupnico.

Deželni zbori.

Z Dunaja se poroča, da kranjskega deželnega zbora več ne skličejo, marveč da ga razpuste. Nove volitve bodo koncem februarja. Nadalje se poroča, da štajerski deželni zbor od 16. do 21. t. m. ne bo sklican. Izmišljeno je nadalje poročilo, da se te dni razpusti češki deželni zbor, kateremu poteče poslovna doba sredi meseca decembra. Pred novim letom najbrže ne zboruje noben deželni zbor, a tudi po novem letu ni verjetno, da skličejo deželne zbornice, ker prično 10. januarja zborovati delegacije. Državni zbor se snide najbrže začetkom meseca marca, medtem se pa izvrše volitve deželnozbornske na Kranjskem, Češkem in na Tirolskem.

Volivna preosnova zgornjeavstrijskega deželnega zbora.

V zgornjeavstrijskem deželnem zboru se peča že več časa volivni odsek 12 članov s preosnovno zgornjeavstrijskega deželnega zbora, ki jo je izdelal namestnik Handel kot zasebnik in ne v vladnem imenu. Način kurij ostane, a doseadnim štirim kurijam se priklapi tudi splošna kurija, uvede se proporcni način volitev in volivna dolžnost. Po načrtu bi imel zgornjeavstrijski deželni zbor 71 poslancev (zdaj jih je 50), in sicer: linški škof, deset poslancev veleposestva, 17 poslancev mest, 3 poslanci trgovskih zbornic, 25 kmečkih in 15 poslancev splošne kurije.

ČEŠKI NARODNI KLUB BJÖRNSONU.

Dr. Kramář je čestital ob 75-letnici 7. t. m. Björnsonu v imenu češkega narodnega kluba, zahvaljujoč se za njegovo plemenito obrambo ubogih zatiranih bratov Slovkov.

OGRSKO-HRVAŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Ogrsko-hrvaški državni zbor je sklenil včeraj glavno razpravo o pooblastitni postavi. Supilo se je včeraj jezil, da je bil Frank pri Wekerlu ter je izjavljal, da bo Wekerle doživel razočaranje, češ, da Frank na Hrvaškem ni ono, kar je Košut na Ogrskem. Vsem hrvaškim poslancem je podpredsednik vzel besedo. Danes se vrši o predlogo glasovanje po imenih. Zbornica je razpravljala nato o avtonomnem carinskem tarifu, ki je bil odobren, dasi so Hrvati ugovarjali. Podpredsednik Rakovsky je vzel besedo vsem hrvaškim poslancem. Vkljub temu, da zboruje v Zagrebu hrvaški sabor, je ostalo več hrvaških poslancev v Budimpešti, da obstruirajo predlogo o kvoti. Mažari nameravajo poostriiti poslovnik državnega zbora, da s tem ubijejo hrvaško obstrukcijo. Tudi Justh se je izjavil za premembo poslovnika.

MAŽARI PROTI ČASOPISJU NARODNOSTI.

Ni dneva, ko bi ne bil kaznovan kak časnikar narodnosti. Zadnje dni so se pomnožile obsodbe. Dva meseca državnega zavora in 200 kron globe je dobil sibirski semeniški profesor dr. Lupas zaradi nekega članka. Rudolfu Krupu so prisodili šestmesečni državni zapor, ker je grajal Apponyjevo šolsko postavo. Uredniku rumunskega »Adeverula« so prisodili osem mesecev, ker je »hujskal« proti Mažarom. Časnikar Mihael Schaudt je dobil šest mesecev in 500 kron globe. Štiri tedne bo pa prisodili 21letni Slovakinji Marijeti Sipos, ki je zložila pesem v čast župniku Hlinki.

SPISI PAPEŽA PIJA IX.

Kongregacija za obrede je ukazala, da se naj preiščejo spisi papeža Pija IX. Laiki in duhovniki moralo vse spise papeža Pija IX. izročiti arhivu kongregacije in naznaniti tekom dveh mesecev osebe kongregaciji, o katerih jim je znano, da imajo kake spise Pija IX. Ta edikt je prvi korak k proglasitvi Pija IX. blaženim.

SRBSKA SKUPŠČINA.

Trgovinska pogodba z Avstrijo se kmalu sklene. — Umor bratov Novakovič v belgrajskem policijskem zaporu.

Ministrski predsednik Pašić se je izjavil v seji srbske skupščine dne 10. t. m., da z

Avstro-Ogrsko še ni sklenjena trgovinska pogodba. Prepričan pa je, da se sklene v kratkem. Nato odgovarja na interpelacijo o umoru bratov Novakovič v belgrajskem policijskem zaporu. Dne 28. septembra sta se polastila Novakoviča orožja, s katerim sta streljala na ulico, ker se nista udala, so nastopili proti njima z orožjem. Policijski organi niso ravnali nekorektno. Vlada obžaluje dogodek, a je brez krivde. Končno besedo ima sodišče. Aktov vlada ne more predložiti skupščini. Hidjanović obžaluje, da vlada ne predloži skupščini aktov. Strašno je, da so učinili hudodelstvo oni, ki so poklicani, da preprečijo hudodelstva in zasledujejo hudodelstva.

NOVE ŽELEZNIŠKE ZVEZE V OSREDNJI AZIJI.

Izdelali so v Peterburgu načrt o zvezi srednjeazijskih železnic z angleškimi progami v Indiji in v Beludžistanu. Ruske železnice se zvežejo z Neučamanom in Karačijem v Beludžistanu in s Kalkuto. Nameravane proge bodo dolge 600 do 700 vrst. Direktna zveza bo znašala 8500 vrst in se bo lahko peljalo iz Calaisa, Londona, Berolina v Aleksandrovo, Rostov, Baku, Krasnovodsk, Kučika, Karači do Kalkute. Iz Londona do Kalkute bo trajala vožnja devet dni, medtem ko traja zdaj čez Suez 18 dni.

ŠVEDSKA HOČE VOJSKO.

Berolinski dopisnik »New York Herald« poroča, da mislijo švedski vojni krogi prisiliti novega švedskega kralja Gustava na vojsko proti Norvežanom, da se polasti Švedska zopet Norveške. Preje tega niso učinili, ker so zelo spoštovali starega kralja Oskarja.

NEMIRI V PERZIJI.

V Fābrisu je bil umorjen 9. t. m. policijski prefekt. Na zahtevo ruskega konzula je ostro nastopil proti pijanim Perzom, ki so ranili nekega ruskega podanika. Sledili so resni nemiri.

VOJNO STANJE V NATALU.

V severnem Natalu so proglasili vojno stanje. Prijeli so glavarja Dini Culu in ga oddali v Mongomi civilnim oblastim.

FINANČNA KRIZA V AMERIKI.

Poslovodja Brown in ravnatelj Burnett društva »California Safe and Trustcompany« v San Franciscu sta aretirana, ker sta zastavila za 300.000 dolarjev družvene vrednosti. Dolgovi znašajo 9 milijonov, premoženje samo 4 milijone dolarjev.

Dnevne novice.

+ Veljavnost izpitov na zagrebškem vsučilišču za tostransko državno polovico. Z Dunaja se nam poroča: Deputacija hrvaško-slovenskega katoliško-narodnega dijaštva iz društev »Domagojs«, »Hrvatska«, »Danica«, »Zarja« in slovensko-dijaške »Zveze« se je oglasila včeraj v zbornici in je izročila načelniku »Slovenskega kluba«, da se zavzame za veljavnost državnih izpitov na zagrebškem vsučilišču tudi v tostranski polovici. Dr. Šusteršič je izjavil, da je klub zelo vnet za to in da bo storil kar bo mogoče.

+ Belokranjska železnica. Kakor so se stvari v parlamentu sedaj razvile, bo predloga o Belokranjski železnici v državnem zboru skoro gotovo že tekom prihodnjega tedna sprejeta.

+ »Zveza z Nemci«. Med nešteto slabimi lastnostmi ima »Slovenski Narod« to dobro lastnost, da se vedno lahko nezmotljivo naprej vé, kaj bo pisal. Tako smo tudi glede odkritij dr. Egerjevih o podpisu slovenske glave Hribarjeve na pogodbi z Nemci vedeli, da bo »Narod« pisal, da po tem podpisu niso liberalci z Nemci zvezani, ampak »klerikalci«. In se je res zgodilo: Ker ima dr. Eger Hribarjev podpis v žepu, zato so »klerikalci« z Nemci zvezani, tako je »Narod« konstatiral. Dve »dejstva« sta, na kateri se pri tem opira liberalno glosilo. Najprej očita, zakaj so Nemci za tako volivno reformo, po kateri bi »klerikalci« dobili večino v deželi? Zakaj? Zato ker mora dandanes vsak človek, ki ni politično slep, priznati, da je sedanji volivni red za Kranjsko deželo nevzdržljiv in se mora umakniti bolj demokratični volivni reformi. Da je vsaka demokratična voliv. reforma na Kranjskem ugodna za Slovensko ljudsko Stranko, to pa liberalni Nemci z velikim obžalovanjem opazujejo, ker bi stokrat rajši imeli v deželi liberalno večino. Pa kar ni mogoče, ni mogoče, in usoda državnozbornske volivne reforme je poučila nemško gospodo, da so stvari, proti katerim se je treba vesti z neko tiho resignacijo, ker jih izpremeniti ni mogoče. Zato pa ni bilo nobenih dogovorov in še manj kakih zvez med Nemci in S. L. S. Hribarjev čirečarosti z domoljubnimi solzami oškropljen podpis se blesti še vedno na pogodbi; nihče ga ni preklical, obveznost traja dalje, saj tudi nezvesti zakonski mož ostane še vedno vezan. Če mu žena očita nezvestobo, je to znamenje, da je še zavezan, saj drugače ga ne bi zmerjala. Ta vtisk imamo mi od tega, ko se pritožujejo Nemci nad liberalci in liberalci zopet nad Nemci. Ljubosumen mož postane brutalen in svojo nezvestobo zakriva z divjimi neosnovanimi očitki proti tretjim osebam. V tem položaju opazujemo liberalno stranko po včerajšnjem »Narodu«. — Drugo dejstvo je ljubljanska gimnazija, na katero se sklicuje »Narod«, da dokaže zvezo med Nemci in »klerikalci«. Pa tu mu je v njegovih ljubosumnosti še bolj izpodletelo. Kajti, dr. Eger je jasno povedal, da so se Nemci zatekli k učnemu ministru Marchetu, ki je z njimi držal, pa S. L. S. je njihove nakane podrla v ministrskem kabinetu. Marchet je s svojo nemško zahtevo podlegel, ker je S. L. S. politični položaj tako iz-

rabila, da je nemške zahteve zožila na najmanjši obseg, ki je bil mogoč. Da ni Nemcem v teh razmerah ostalo nič drugega, nego da so to sprejeli, je pa čisto naravno: Kaj so hoteli drugega storiti, če jim je pa učni minister moral povedati, kako je? Ravno to nam pa dokazuje, da ni bilo in ni nobene zveze med S. L. S. in med Nemci, kajti če bi obstala, bi se bili doma pogovorili, ne pa si stopili na Dunaju nasproti kot dve bojujoči se stranki. Istina je pa, da vsa moč, ki jo ima danes liberalna stranka v deželnem zboru, v deželnem šolskem svetu in drugod, je plačilo Nemcev za Hribarjev podpis, ki je še danes, kakor pred leti jasen dokaz, da Hribar ni noben neodvisen slovenski politik, ampak je privezan na nemško politično stranko, ki ga ima pravico ozmerjati vsakokrat, kadar prelomi svojo besedo. Pozivljamo Hans Hribarja, da javno odgovori na nemško izjavo o prelomljeni zvestobi!

+ Ocenitev osebnih dohodnin. C. kr. okrajno glavarstvo ljubljansko razpisuje volitve udov cenilne komisije za III. skupino na soboto, dne 21. t. m. zjutraj od 9. do 12. ure v tamošnjih uradnih prostorih v davčnem oddelku. Voliti je po enega udeleženca cenilne komisije in njegovega namestnika z uradno glasovnico in poverilnico, katero je pokazati na dan volitve volivnemu komisarju, ali mu jo pa poprej doposlati po pošti, priloživši poverilo. Glede volitve pravi § 181. zakona z dne 25. oktobra 1896, da se vrši volitev v treh skupinah, tako, da se uvrste vsi osebni dohodniki podvrženi v okolici od zgoraj navzdol v zapisnik. Pri enakih davkih uvrščevanje odločuje žreb. Ves davek razdeli se v tri enake dele. Tisti, ki plačujejo prvo tretjino uvrščevati je v prvo, druge v drugo in tretje v tretjo skupino. Voliti in voljen biti pravico imajo samo tisti, ki so prostovoljno položili svoje fasije in ne znašajo njihovi dohodki pod dva tisoč kron. Polovico udov cenilne komisije in njih namestnikov volijo v treh skupinah davkoplačevalci, a drugo polovico imenuje pa finančni erar. Čuden pri tem je običaj, da se glasovnice oddajajo ali pošiljajo po pošti samo volivnemu komisarju, volivne komisije pa ni.

+ Premeščen je č. g. kaplan Frančišek Vrhovec iz Leskovca v Šmarje.

+ Volitev župana na Jesenicah. Z Jesenic poročajo: V torek, dne 10. t. m., je bila napovedana volitev župana in občinskega staveštva. Slovenski stranki sta odjenjali toliko, da sta prepustili nemški tovarniški stranki eno tretjino svetovalcev, le prvega ne. Tovarna pa še ni bila zadovoljna in tovarniški odborniki so zopet z odsotnostjo preprečili volitev župana. Razmere so se vsled tega toliko poostrele, da utegne priti do preiskave, kakšen vpliv je imela tovarna na tiste odbornike, ki so od nje odvisni in so obstruirali.

+ Tržaška stavka težakov. Ljuto napadajo socialni demokratje »Narodno delavsko organizacijo«, češ, da jim kazi stavko težakov. Razširili so letake, v katerih ostro prijemajo »Narodno delavsko organizacijo«. To je tudi plakativano v ogromnih letakih po celnem mestu. »Narodni delavski organizaciji« se očita, da je stopila na stran gospodarjev in da nima z delavstvom nobene druge zveze, nego da jih hoče izrabiti v svoje koristolovske namene, ter da je organizirala krumirje ali stavkokaze, ki so sklenili, boriti se proti zahtevam težakov. V teh očitanih imajo socialni demokratje seveda močno orožje proti »Narodni delavski organizaciji«, ki bi morala v takih slučajih biti na svojem mestu, ako hoče biti res zastopnica delavstva. »Narodna delavska organizacija« je dala včeraj na razpolago sto stavkokazov. Število stavkujočih se manjša.

+ Hrvaško gledališče v Trstu. V kratkem bo gostovalo na odru tržaškega »Narodnega doma« Markovičovo hrvaško dramatično društvo za Dalmacijo in Istro, katero z oblekami podpira hrvaško narodno gledališče v Zagrebu.

+ Tifus v Postojni. Deželna vlada kranjska uradno razglša, da tifusa v Postojni ni več.

+ Državno subvencijo 1240 K je dobila občina Čelje na Notranjskem za napravo vodovodne naprave.

+ Imenovani so: za višje poštne oficijale g. Viktor Zalaznik v Pulju, g. Mihael Kušcer, Franc Poljak v Trstu, za poštne oficijale so imenovani asistentje gg: Jožef Centrich in Mat. Röthl in Ljubljani, Adolf Lunacek v Opatiji. — Poštni oskrbnik v Trziču gospod Adalbert Zelenka je imenovan za višjega poštnege kontrolorja v Pulju.

+ Nova hrvaška lista. Dr. Trumbić bo pričel izdajati v Splitu dvakrat na teden »Hrvaške pučke novine«. V Zagrebu prične izhajati »Mlada Hrvatska«, glasilo starčevičanske »Omladine«.

+ Hrvaško gledališče v Oseku se je slovesno otvorilo preteklo soboto. Upravitelj gledališča je gospod dr. Andrič, ki namerava pod imenom »Jugoslavenska kazališna družina« prirediti gostovanje članov hrvaškega gledališča iz Oseka v Pragi povodom praške razstave.

+ Na pokopališču se je hotela zastrupiti v Zagrebu vsled žalosti nad možovo smrtjo Marija Bubuř. Po moževi smrti je cele noči klečala na grobu pokojnega moža in milo jokala. Rešili so jo še ob pravem času.

+ Nenadoma je umrl vsled srčne kapi na hodniku zagrebškega semenišča profesor Nikolaj Mohr.

+ Umrl je č. g. Franc Ceket, bivši kurat v Štaku. — Umrl je v Gorici gospod Ivan Velikonja, žandarmerijski stražmojster v pokoju in hišni posestnik. — Umrla je v Gorici gospa Uršula Krajnik, soproga učitelja na Štajerskem.

+ Tržaški anarhisti zaprti. V tiskarni g. Tomasicha se tiska anarhistični list »Germinal«, ki je skoro vedno zaplenjen. Kljub temu ga je najti po tržaškem mestu vedno v nebroj iztisih. Včera je prišla policija in oddala sodnim oblastim glavniješ odnotne anarhiste, med njimi L. Marcella Andrianija, odgovornega urednika »Germaniala«. Zaprti so tudi Tomasicha, v čegar tiskarni se ta list tiska. Te aretacije imajo zvezo z zadnjo številko »Germaniala«, ki je bila zaplenjena, a so jo kljub temu razpečavali.

+ Draginja. Konjsko meso se je podražilo na Dunaju: sprednje od 80 h na 83 h, zadnje od 87 h na 93 h in pljučna pečenka od 99 h na 102 h.

+ Pomilovanja vredna je družina Mejačeva iz Boge vasi, župnije Št. Vid pri Zatičini. Pred nekaterimi meseci je umrla nena-doma mati, pridna in skrbna gospodinja; kmalu nato je otemnel um najstarejši hčeri, nekaj tednov pozneje je enako obolela druga hči Terezija in zadnji čas tudi najmlajša Jožefa. Istočasno pa je tudi starejši sin, ki je živel v Ameriki, baje v norišnici. A najhujše je imelo še-le priti: Omenjeno Terezijo, ki jo je najhujše napadalo, so nameravali odpeljati v blaznico. Ko pa je o tem slišala, se je skrila in ko so prišli zadnjo nedeljo od jutranje maše, so jo našli obešeno pod streho. Vse je močno pretresla nesrečna smrt pridnega in poštenega dekleta, ki je imela šele 22 let. Pokopali so jo včeraj, v torek, seveda cerkveno, ob ogromni udeležbi sočustvujočih fanov.

+ Novo žrtev alkohola so pokopali 9. t. m. v Vel. Gabru na Dolenjskem. Marjeta Praznik, občinska uboga iz Vel. Loke je silno ljubila jeruš. Zadnji petek večer si ga je pošteno privoščila — drugo jutro pa so jo našli v Stranjah pri Vel. Gabru pod kapom nekega hleva ležati na zobeh — mrtvo. Pokojna je imela za seboj zelo pisano življenje; hodila je po raznih mestih, Trstu, Benetkah i. dr. Še pred par leti je služila na Grundlofu pri slikarju Veselu za »model«, a življenje ji je slednjič potisnilo v roke beraško palico pa frakelj, ki jo je tudi umoril.

Štajerske novice.

+ Stavka na mariborskem učiteljskišču. Predvčerašnjim je deželni šolski nadzornik zopet otvoril četrti letnik mariborskega učiteljskišča. Deželni šolski nadzornik je pozival stavkujoče učiteljskišče, naj stavko proti profesorju Majcnu opuste, ker pa četrtoletniki tega niso hoteli storiti, je deželni šolski nadzornik četrti letnik zopet zatvoril.

+ 15 let stari sin ubil očeta. Pred mariborskimi porotniki je stal predvčerašnjim 15-letni kočarjev sin Janez Kranjc, ki je 6. oktobra t. l. svojega očeta Mihaela Kranjca s sekuro ubil, ker je oče pretepal in davil mater. Janez Kranjc je bil radi uboja obsojen v triletno težko ječo.

+ Umrl je v Mariboru polkovnik v pokoju J. Tusch.

+ Radi detomora je bila pred mariborskimi porotniki obsojena 21 let stara dekla Marija Jeza na tri leta težke ječe.

+ Kurze za pouk v slovenščini pritečl nemškim uradnikom v Gradcu njihovo nemško gospodarsko društvo.

+ Umrla je v Celju gostilničarka gospa Franja Straus roj. Zemene.

+ Nesreča na železnici. V Trbovljah je povozil motor 19 let starega pripenjača pri trboveljski premogokopni družbi, Franca Zajca, doma iz Celja. Odtrgalo mu je levo nogo.

Koroške novice.

+ Velik sneg. V Trbižu imajo že en meter visok sneg.

+ Nežna mladina. Na Koroškem je rekel učitelj Schmidbauer nekemu učencu »narodni tepec«. Učenec je učitelja tožil in učitelj je bil radi razžaljenja časti svojega učenca obsojen na 10 kron kazni.

Ljubljanske novice.

+ Aktivitetne doklade v Ljubljani. Z Dunaja smo dobili včeraj zvečer naslednjo brzojavko: V imenu Slovenske Ljudske Stranke sta danes poslanca dr. Šusteršič in Šuklje intervenirala pri ministrskemu predsedniku baronu Becku za to, da se Ljubljana pomakne v II. razred aktivitetnih doklad, počeniš z novim letom. Ministrski predsednik sprejel je to zahtevo zelo dobrohotno in izjavil, da bode v tej zadevi takoj stopil v stik s finančnim ministrom.

+ O načelniku južnega kolodvora se nam danes poroča z Dunaja: Imenovanje Witzmanna za načelnika južne železnice je bilo preteklo sredo že spisano in bi se imelo vsak čas odposlati. Sedaj se je pa napravil preobrat. Witzmann ne pride v Ljubljano.

+ Slovenski misijon v ljubljanski stolnici se prične prihodnjo nedeljo ob štirih popoldne in bode trajal od Svetega Večera. Vsak dan bodo trije govori: zjutraj ob 5., popoldne ob pol 4., zvečer ob 7. uri. Vodili ga bodo č. gg. mašniki iz družbe Jezusove. Natančnejši vsprejedi je razviden iz lepakov na cerkvenih vratih in iz listkov, ki se brezplačno dobé v žagradu stolne cerkve.

+ K štrajku proti katehetu in verskim vajam hujska »Slovenski Narod« gimnazijce. Hujska jih, naj v nedeljo nobeden ne pride k šolski maši. Žalostno, če bi bil to pisal dijak, še bolj žalostno, če je to dal v »Narod« kak srednješolski učitelj! Najbolj žalostno, da je šefredakter lista, ki to dela, — član deželnega šolskega sveta! To ima dr. Svetina v zahvalo od liberalcev, da se toliko trudi za družbo sv. Cirila in Metoda. Velika posirovelost diha iz tega hujskanja.

lj Manifestacijski shodi državnih slug za zboljšanje njihovega bednega položaja so se vršili preteklo nedeljo v 50 avstrijskih mestih. O shodih v Novem mestu in Ljubljani smo dobili obširni poročili, kateri smo morali danes radi nedostajanja prostora odložiti. Na shodu v Novem mestu je govoril državni poslanec Gostinčar.

lj **Gledališke novice.** Gospod Ignacij Borštnik pride v petek, dne 13. t. m., v Ljubljano, kjer bo gostoval v Gerhart Hauptmannovi »Rose Berndt« kot Flam. — Gospod Ivan Cankar pride 15. t. m. v Ljubljano, da vodi osebno skušnjo in da prisostvuje pri premijeri svoje farce »Pohujšanje v dolini šentflorijski«. Meško je popravil svojo narodno igro »Na smrt obsojeni« po zahtevah cenzure in sedaj je igra vendar enkrat cenzurirana.

lj **Sodovičar Kunčič aretiran.** Aretovala je mestna policija bivšega sodovičarja Ivana Kunčiča in ga izročila sodišču, ker ga je njegova ljubimka Marija Kavajzarjeva obdolžila nepoštenosti.

lj **Požičušen vlom.** V pisarno filharmoničnega društva na Kongresnem trgu se je te dni vtihotal nek nepoštenjakovič in skušal odpreti predale. Ukradel ni nič, ker je bil najbrže prepeden.

lj **Umrl** je v bolnišnici Matija Rosi, delovodja, star 43 let.

lj **Društvena godba ljubljanska** koncertuje danes zvečer po javni vinski pokušnji v kavarni »Evropa«. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Znanost in umetnost.

Vse v tem oddelku omenjene knjige in časopisi se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **»Dom in Svet«** je odkupila od »Marijanišča« »Katoliška Bukvarna«, ki prevzame skrb, da bo list vedno bolj napredoval. Da se vsaj deloma pokrijejo zelo narasli izdatki vsled splošnega podraženja, bo naročniška lista 10 (mesto 9 K), za dijake pa kakor doslej 7 K. »Dom in Svet« je torej še vedno med vrstniki najcenejši list. Naročnino za prihodnje leto sprejema »Katoliška Bukvarna«.

* **Novo izvirno daljšo povest dr. Fr. Dele** bo prinašal prihodnji letnik »Dom in Sveta«.

* Društvo »Pravnik« je počelo izdajati »Poljudno pravno knjižnico«. V I. zvezku razpravlja urednik zvezka lahko umljivo o dovoljevanju poti za silo ter izvaja v predgovoru: Neznanje zakonskih (postavnih) določil je torej vsakemu v občutno škodo in če kadaj, velja rek: nevednost je najdražja stvar na svetu. Marsikateri pride v nesrečno zaporno ali vsaj denarno kazen, ker je kaj napravil, kar zakoni prepovedujejo, ali kaj opustil, kar oni velevaljo; še večkrat pa človeku odidejo koristi, ki bi jih imel, ako bi znal zakonite predpise. V naši dobi se je tudi prej mirno in tiho življenje preobrnilo, par in elektrika sta pomnožila in poobčila ves svetovni promet, trgovina in obrt nista več omejena na bližnje domače kraje. Vsled tega pa je množina raznih pravnih predpisov vedno večja in potreba njih znanja vedno silnejša. — Zato smo se odločili, da priobčimo v kratkih presledkih vse za naš narod važnejše zakone, ter jim pridenemo kratko poljudno razlago.

Prvi zvezek razpravlja o zakonu od 7. julija 1897. l. št. 140. drž. zakonika, tikajoč se dovoljenja o poti za silo (zasilni poti), ker vemo, da se ta zakon, dasi je jako koristen pri nas uporablja redko. — Ako bode ugajal prvi zvezek, pride za njim skoro drugi z drugo stvarino. Omenjeni I. zvezek je uredil dr. E. Volčič tako, da so zakonu pridejana umljivo pisana pojasnila in vzorec prošnje. S tem si bode vsak kmetovalec lahko pomagal sam ob takih primerih. Knjižica velja samo 40 h, s pošto 50 h ter se dobiva pri dr. E. Volčiču v Novem mestu in po knjigarnah. Kakor vidimo iz ovitka, pripravili isti urednik v kratkem še 3 slične knjižice, ki bodo priprostemu ljudstvu v veliko korist, o teh poročimo ob času. Društvo »Pravnik« si bode z izdajanjem te knjižnice pridobilo obče priznanje ljudstva.

Razne stvari.

Velikanski sneg je v Gorenji Šleziji napravil silno škodo. Sneg je več metrov visok. Vlaki imajo več ur zamude. Vse brzojavne in telefonske žice so pretrgane. Vojaštvo pomaga odkidavati sneg.

Skok iz vlaka. Med vožnjo izseljeniškega vlaka na odrinski progi je padla iz vlaka osem letna hčerka Marije Weber, ki se vrača v Zagreb nazaj iz Amerike. Mati je skočila za deklico. Deklica ni poškodovana, mati si je pa zlomila roko.

Nobelovo darilo za fiziko se je podelilo profesorju Michelsonu v Chicagu, za medicino páariškemu profesorju Laveranu, za slovstvo amerišškemu humoristu Kiplingu.

Mirovno darilo sta dobila Italijan Ernst Teodor Moneta in Francoz Louis Renault.

Napad na mesto. Kakih 500 našemljenih jezdecev je napadlo v Kentukyju mesto Kopkinsville. Lastniki tobačnih nasadov so se hoteli maščevati nad tobačnim trustom, ki jih je oškodoval. Opolnoči so vdrli napadalci v mesto, zasedli ognjegasno postajo, kolodvor in telefonsko postopje, nato so zažgali tobačna skladišča, ubili trustovega ravnatelja Reeda in oplenili več hiš.

Uporni zlatokopi. Iz Bloemfonteina poročajo, da se je uprlo 500 domačinov zlatokopov, ki so plenili in se podali nato v Kronstadt. Upornike zasleduje policija. v

Izpred sodišča.

Domača lisica. France Fajdiga, delavec brez stalnega bivališča, je bil petkrat zaradi tatvine kaznovan. Ker je svoječasno služil pri Stedryju, v Nunskih ulicah so mu bile tamonjsne domače razmere dobro znane. V noči na 13. t. m. je splezal čez zid na vrt, in od tam se vtihotal v odprti hlev ter vzel tam spečema hlapcema in sicer Lovrencu Prekletu iz hlač ključ, odprl kovčeg in izmaknil oblek v vrednosti 27 kron in Francetu Kramarju črevlje in hlače. Po izvršeni tatvini jo je mislil tat odkuriti. V tem se prebudi hlapec Preklet, skoči za Fajdigo ter mu odvzame plen, nato ga pa še prav pošteno z groinimi vilami naklesti. Obdolženec ničesar ne taji. Pokoril se bo zato osem mesecev v težki ječi.

Ponesrečeni otrok. Tik okrajne ceste v Zapužah izven vasi, stojite na samem ena poleg druge dve hiši. V prvi stanuje Marija Štrukelj, druga je last kajžarja Franceta Zalaznika. Za hišami ni nobene ograje, marveč se razprostirajo travniki. Kake tri korake za Zalaznikovo hišo se nahaja pol metra globoka apnenica, ki je bila preje z deskami pokrita, a zadnji čas pa odprta. Marija Štrukelj ima dva otroka na reji. Dne 5. oktobra je ravno kosilo pripravljala; pri sebi je imela eno leto staro Pio med tem ko je pustila jako živahno 2 let staro Pavlo Toni okoli hiše skakati. Ko je bilo kosilo gotovo, šla je deklico klicat, a je ni bilo nikjer. Po dolgem iskanju so jo našli v z vodo napolnjeni apnenici mrtvo. Neskrbna varhinja Štrukelj in malomarni Zalaznik sta bila vsled tega vsaki na tri dni ostrega zapora obsojena.

Pohotni dninar. Jakob Turšič 31 let stari dninar v Pokajšiču je nenravnostim podvržen človek, ki je bil zaradi enakega zločina že enkrat občutno kaznovan, a se vzlic temu ni poboljšal. V dveh slučajih ni dosegel svojega namena, zato je poiskal drugo žrtev, v osebi neke pet let stare deklice, a bil od njene matere še pravočasno zasačen. Sodišče mu je prisodilo za kazen 15 mesecev težke ječe.

Telefonska in brzolojna poročila.

DELAVNICE DRŽAVNE ŽELEZNICE V LJUBLJANI.

Dunaj, 11. decembra. Poleg državne obrtne šole v Ljubljani je dala vlada »Slovenskemu klubu tudi zagotovilo, da dobi Ljubljana delavnice državnih železnic.

BORŠTNIKOV JUBILEJ.

Zagreb, 11. decembra. 25letnico umetniškega delovanja Ignacija Borštnika je včeraj hrvaško narodno gledališče proslavilo na vellesijajen način. Od gledališke uprave je dobil jubilar zelen, od kolegov srebrn lovorov venec, od vlade 926 K. Občinstvo je jubilara sijajno ob neizmernem navdušenju sprejelo ter ga opetovano klicalo. Jubilar je nastopil v Schönherrovi »Zemlji«.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 11. decembra. Državni zbor je danes nadaljeval debato o meritorni vsebini nagodbne predloge. Prvi govornik je bil danes dvorni svetnik Kuranda.

SLADKORNI DAVEK.

Dunaj, 11. decembra. Proračunski odesk je sprejel predlog poslanca Sylvestra, da se sladkorni davek od 1. septembra 1908 zniža enkrat za vselej za 8 K. Vsi drugi predlogi so bili odklonjeni. § 2. o kazenskih določbah je bil sprejet z 39 glasovi proti enemu glasu. To glasovanje je bilo poimensko.

AVSTRO-OGRSKA BANKA.

Praga, 11. decembra. Čehi so sklicali zapupno posvetovanje akcijonarjev avstro-ogrskke banke proti nameravanemu imenovanju bivšega ministra Pradeja v upravni svet, ker bi to imenovanje zelo oškodilo češko klijentelo.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 11. decembra. Ogrski državni zbor je s 149 proti 37 glasovi sklenil, da preide v specialno debato k pooblastilni predlogi. (Veliko odobravanje na levisi.) Hrvaški poslanci so sklenili, da ostane tu samo sedem hrvaških poslancev za nadaljevanje parlamentarnega boja, ostali danes po noči odpotujejo v Zagreb k zasedanju hrvaškega sabora.

Budimpešta, 11. decembra. Državni zbor je sprejel v poimenskem glasovanju točke 18 do 25 avtonomnega carinskega tarifa.

OROČEVALEC »GERMANIE« V ZAGREBU.

(Glej dopis »Pred zanimivimi dogodki na Hrvaškemu«.)

Zagreb, 11. decembra. Poleg velikega števila poročevalcev budimpeštanskih in dunajskih listov je došel sem tudi poročevalec glasila nemškega centra »Germania«.

PARLAMENT POGOREL.

London, 11. decembra. Parlament v Wellingtonu v Novi Zelandiji je uničil ogenj.

NOBELOVE NAGRADE.

Stokholm, 11. decembra. Razdelitev Nobelovih nagrad se je vsled smrti kralja Oskarja izvršila brez slovesnosti.

OBRAVNAVA RADI PREDAJE PORT ARTURJA.

Peterburg, 11. decembra. K obravnavi proti generalu Steslju, Focku, Smirnovu in Reissu je dopuščenih le malo časnikarskih poročevalcev, večina občinstva pri obravnavi so častniki. Steselj je v civilni obleki z Jurijevim križem na prsih in mirno odgovarja. Glavna pričba bo general Kuropatkin. Obravnava bo trajala tri tedne.

NAJDBA MED OBLEKO ARETIRANKE.

Benetke, 11. decembra. Med obleko v preiskovalnem zaporu se nahajajoče grofice Tarnovski so našli za 40.000 lir dragočnosti in mnogo nesramnih dopisnic.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 11. decembra,
Pšenica za april 13:25
Pšenica za oktober 11:29
Rž za april 12:47
Koruza za maj 7:52
Oves za april 8:62
Efektiv: nespremenjen.

FRANC JOZEFOVA, renka voda.

2778

Bogu vsemogočnemu je dopadlo, vzeti k Sebi v boljše bodočnost mojega preljubega soproga, gospoda

Štefana Primožiča
nadaučitelja

ki je umrl po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v bolnišnici v Kandiji.

Truplo predragega rajnika bo prepeljano v Dobropolje in pokop se bo vršil v sredo ob 1/2 10. uri dopoldne.

Svete maše se bodo brale v župni cerkvi v Dobropoljah.

Tovarišem in prijateljem priporočam nepozabnega rajnika v po-božno molitev in spomin.

Dobropolje, 9. dec. 1907.

Ernestina Primožič.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega so-čutja ob smrti našega predragega nam očeta 2779

Štefana Habe
posestnika in lastnika zlatega zaslužnega križca

kakor tudi za častno spremstvo dragega pokojnika na njegovem zadnjem potu, daje za ganljivo petje in krasni venec goskega pevskega društva »Nanos« in za krasne vence darovane po goskem občinskem zastopu, goski Marijini družbi, gospej Juliani-jevi in spoštovani rodbini Hribovi, izrekamo tem potom najiskronejšo in najtoplejšo zahvalo.

Goče pri Vipavi, 9. dec. 1907.

Globokoužaljena
rodbina Habe.

Zlate svetiljke: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kasm. zobobistil. sred.

Spyllin

Ljubljana, 19. Sept.

Za februarški termin se išče

stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami. 2765 2-1
Ponudbe sprejema »prava lista.

Hiša

se prostovoljno proda na prostem blizu dveh tovarn. V pritliklji je 5 stanovanj, ravnokotaj v podstrešju, dalje 10 drvarnic, pralna kuhinja, vodnjak, 1100 do 1200 sež jev zemlje okoli hiše. — Več se izve pri lastniku **Ivanu Brudar, Zelena jama 26, Ljubljana.** 2716 5-8
Za odgovor naj se priloži 10vinarska znamka.

Stanovanje

Rimska cesta št. 3, I. nadstr. 3 sobe (1 soba s posebnim vhom) kuhinja, prostoren hodnik, se zaradi premeščenja takoj ali pa s 1. februarjem odda. 2732 3-3

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi.** — Izborna kvaliteta: belo namizno vino 40—50 K, pinela ter fina desertna vina, kakor ital. rizling in beli burgundec od 50—60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1:20 K. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi.**

dežnike in solinčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
— v Ljubljani —

Pred škofojo št. 19. — Stari trg št. 4.
Prešernove ulice št. 4. 163 22-22

= Popravila točno in ceno. =

2764 1

Proda se hiša

z enim stanovanjem, zraven klet in prostoren vrt, njiva in nekaj gozda v **Dolskem pod Ljubljano.**
Natančnejše se izve pri **Ferd. Vock-u v Komendi.**

Po zelo ugodni ceni

se proda hiša

v dobrem stanu. V hiši ste dve **manjši prodajni, eno večje lepo stanovanje,** kakor tudi **dve manjši** z vsemi pritliklinami, lepim vrtom in dvoriščem.

2679 4-3 Naslov pove upravništvo našega lista.

Vinske sode

po 300, 400, 600, 700 in 1600 litrov do 4000 litrov, iz hrastovega lesa, prav dobro ohranjene, **oddaja** po prav nizkih cenah **tvrdka**

M. Rosner in drug
zraven Koslerjeve pivovarne,
Ljubljana. 2696

Spretnega

stenografa

veščega slovenske in nemške stenografije, sprejme **dr. Josip Furlan,** odvetnik v Ljubljani. 2762 3-2

Prima trboveljski in dolenjski

Kosovni premog
Srednokosni premog
Orehovni premog
Gruščni premog

po najnižjih cenah — na cele vagone po premogokopnih cenah — priporoča lastnik premogokopov **J. PAULIN,** glavna zaloga premoga v Ljubljani, Nova ulica št. 3. 2737 1

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

Delovanje izorno, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od 2728

P. Jurišiča, lekarnarja
v Pakracu št. 65 (Slavonija).

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. ::
Danes v sredo nov spored.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po znižani ceni.

2124

Zastoj

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatini, srebrnini itd. 2854 6

Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

2692

Več vagonov

različnega fižola in lepih namiznih jabolk

se dobi pri Franju Cerar v Stobu. pošta Domžale. Za dobro blago se jamči, cene primerne, postrežba točna. Jabolka se pošiljajo tudi v poštnih pošiljativah od 5 kg višje.

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 87

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●

Istrska :: vina

beli moškati, belo vino, rubeče, teran, ter vinski žganje se dobiva pri vinogradniku Antoniju Ferlan di Giorgio, v Rovinju, Istra.

2421 24-15

b 2727 10-1

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odraščanje (luskini) na glavi, to je **Kapitor št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: **P. Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 65. (Slavonija).** Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Na prostovoljni dražbi se bo drodajalo dne 23. t. m. na **Planini, župnija Preserje,**

lepo posestvo

obstoječe iz 2 hiš, 2 vrtov, kozolca, skodnja, gozda in senožeti, da se lahko redi okrog 6 glav živine. — Piacilno bo v štirih obrokih. — Več se izve pri lastniku **Franco Uršiču** na Brezovici št. 18, pošta Vič pri Ljubljani. 2763 2-1

Ena ali dve gospodičini

se sprejmeta na **stanovanje** event. tudi s hrano. 2721 3-3

Kje, pove uprava tega lista.

Kleinoscheg Derby sec

napravljen iz francoskih vin.

o o o

Kleinoscheg Marque d'or

napravljen iz inozemskih vin.

o o o

Dobiva se povsod!

2749 5-2

Stanovanje organist

Spreten

2769 2-2

s tremi sobami in z vsemi pritliklinami ter uporabo vrta se dá takoj ali pa s 1. februarjem v **najem.**

lzve se **Vrhovčeve ulice 9/I.**

z dobrimi spričevali, zmožen tudi nemščine ter vodstva tamburaških zborov, **išče službe.** Ponudbe pod **„Organist 29“** na upravo lista.

RAZGLAS.

2755 3-3

Vsled sklepa c. kr. okraj. sodišča Ljubljana z dne 5. dec. oprav. št. A 1. 820/6 118 se bo na prošnjo ml. gospodičin **Frančiške** in **Ivano Orešek** iz Ljubljane vršila v pisarni podpisane c. kr. notarja v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 9

dne 18. t. m. ob 9. uri dopoludne prostovoljna javna dražba

njihovega posestva pod hiš. št. 44 ob sv. Petra cesti vlož. št. 120 kat. obč. Petersko predmestje I. del. Vzklicna cena znaša 16000 K, dražbeni pogoji leže v navedeni notarski pisarni med navadnimi uradnimi urami na upogled; le način plačevanja najvišjega ponudka se bo določil sporazumno s kupovalci še le na dan dražbe. Kot varščino mora vsak kupovalec pred začetkom dražbe v roke sodnega komisarja založiti znesek 1600 K v tuzemski gotovini, pupilarno varnih vrednostnih papirjih kojih vrednost se izračuna po dunajskem borznem kurzu predidodega dne ali v hranilnih knjižicah kake hranilnice pri kateri se lahko nalagajo denarji nedoletnikov.

Dr. Karol Schmidinger

c. kr. notar kot sodni komisar.

Naznanilo.

Oziraje se na vpis tvrdke ⁹²⁶ pos. II. 220/12 v registru za posamne tvrdke pri trgovskem sodišču vsled sklepa c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z 4. nov. 1907, usojam si naznaniti, da bova tvrdko

JOSIP LEHNER

tesarski mojster, Ljubljana, Dunajska cesta 60

za zapuščino jaz in sovaruh **nadalje vodila.**

Zahvaljujem se vsem velecenjenim naročnikom za zaupanje, ki se je v tako obilni meri izkazalo mojemu pokojnemu soprogu, in se usojam zagotavljati, da bom zaupanje, ki se mi bo poverjalo z vsakokratnimi naročili, izkušala popolnoma opravičiti s strokovno izobraženim, že dolgo časa v obrtu sodelujočim poslovodjo in dosedanjimi predelavci.

Ljubljana, 22. novembra 1907.

2644 3-3

Magdalena Lehner.

2734 5-

Novo muzikalije

::: Ign. Hladnika :::

Božična Slavospava op. 53. za solo, mešan zbor in orglje. Cena 1 K.

Requiem v spomin † P. A. Hribarja, op. 52., za en glas z orgljami. Cena 1 K. Cisti dohodek za † P. A. H. spomenik.

Petero Božičnih pesmi, mešan zbor, solo in orglje op. 44., drugi natis. Cena 1 K 20 h.

Čvetero Božičnih pesmi op. 18. četrti natis. Cena 80 h.

V Katoliški Bukvarni in pri Schwentnerju v Ljubljani ter pri skladatelju v Nov. mestu.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst nikelstih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, godbenega orodja, jeklenega in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel rem. ura K 3-
svic. izvir. „Roskopf“ pat. ura . . . 5-
registr. „Adler Roskopf“, nikel rem. . . 7-
mont s sidro „ 8-
Goldin rem. ura „Luna“, kolesje z . . . 8-40
dvojnimi plaščem „ 8-40
srebr. rem. ura „Gloria“ 12-50
„ „ dvojni plašč „ 12-50
„ „ oklep. verižica z riničico na . . . 2-80
pero in karab., 15 gr težka 10-50
ranta Tula nikel ura cilind. z „Luna“ kolesjem . . . 10-50
ura z lubovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švabvaldska ura K 2-80.

Za vsako uro 3letno pisмено jamstvo!
Nikak rjylo! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**,
c. in kr. dvorni založnik v Mostu (Brux) 654,
Češko. 2315 1-4

Prodajalka

zmožna slovenščine in nemščine, v starosti 22 do 28 let, ki ume čevlje zlepti in prešivati, **se sprejme** za neko čevljarno v provincialnem mestu. Nastopi se takoj.

Vpraš naj se za naslov pri upravnistvu lista 2711 „Slovenca“. 3-3

Za prihodnje leto

priporočam:

Stenski koledar, cena 40 vin., po pošti 50 vin.

Mali skladni koledar, cena 50 vin., po pošti 60 vin.

Veliki skladni koledar, cena K 1'10, po pošti K 1'20.

Trgovski koledar, cena K 1'—, po pošti K 1'10.

Velika Blasnikova pratika, cena 24 vin. 2589 6-4

Družinska pratika, cena 24 vin.

JERNEJ BAHOVEC

v Ljubljani

poleg Prešernovega spomenika.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Oradev 36, Mala strana, Must. ulica 17, Budev, Brno, Ustka Lipa, Čoska Kozanica, Norarok, Sumborg, Nšding, Novi Jirna, Pilsen, Vrbaava in Libovec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzelle 10, II. Yaberstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. La wengasse 27, IV. Wisauer Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 59, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-151

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzelle 10.
akc. kapital K 20.000.000. Reser. naklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
vseh vrst zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. (Tehniške ocene in načrti **zastonj**, ko se poveri :: :: :: :: :: gradba) :: :: :: :: ::

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik
Ljubljana 2457 11
Beethovnovе ulice 4. Brzjavil: Lachnik, Ljubljana.

Božična priložnostna prodaja.

Izredno znižane cene!

Nad 1000 komadov na novo došlih **ovratnikov** za dame, gospode, deklice in dečke 2751 12-3 od **3 gld.** višje.

Najbogatejša zaloga najfinejših damskih paletotov, zimskih ranglansov, stisnjenih in gladkih sielpeluche-jopic in kožuhov. koljerov. —

Največja izbira najfinejših oblek za gospode, zimskih sukenj, double paletotov, kožuhov. sako od **10 gld.** višje, kožuhov za mesto in potovanje. — **Krasna božična darila!**

Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg 5.

Prav dobro vpeljana trgovina likerjev in žganja

ki ima okolu 1000 odjemalcev in dokazano veliko nese, se proda z januarijem 1908. — —

Ponudbe naj se pošiljajo pod „R. C. 1000“ na upravo tega lista. 2741 2-2

Knjigarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

priporoča naslednje slovenske knjige:

Novosti 1907.

Achleitner Artl., Med plazovi. Povest tirolskega gorskega župnika. Vež. K 2'60.
Andrejčkov Jože, Žalost in veselje. Povest. K —'90.
Cooper I. F., Vohun. Br. K 1'60.
Dostojevskij F. M., Ponižani in razžaljeni. Roman v štirih delih in z epilogom. Poslovenil Vladimir Levstik. Br. K 3'—, vež. K 4'20.
Dostojevskij F. M., Zločin in kazen. Poslov. Vlad. Levstik. (V tisku.)
Doyle Conan, Znamenje štirih. Londonska povest. Vež. K 1'80.
Kette Dragotin, Poezije. Druga izdaja. Br. K. 4'— vež. K 5'50.
Lah Ivan, Vaška kronika. Br. K 1'70.
Medved Anton, Za pravdo in srce. Vež. K 3'50.
Prus Boleslav, Straža. Povest. Br. K 2'40, vež. K 3'50.
Sardenko Silvin, Roma. Poezije. Br. K 2'—, vež. K 3'20.
Šašel Ivan, Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada. I. Br. K 2'—.
Šenoa, Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. Broš. K 1'60, vež. K 2'60.
Sienkiewicz Henr., Jernač Zmagovač. Povest poslov. Fr. Virant. Vež. K 1'40.
Tolstoj Leo, Tri povesti. K —'80.
Turgenjev, Stejni kralj Lear. Povest. (Hiša ob Volgi). Br. K 1'20, vež. K 2'20.

Dimnik Jakob, Avstrijski junaki. Zgodovinske slike. S 17 podobami. Br. K 1'50, v elegantni vezbi K 1'80.
Funtek A., Godeo. Epska pesem poleg narodne pravljice o Vrbskem jezeru. 100 str. Vež. K 2'50.
Gregorčič Simon, Poezije. I. zvezek. Druga pomnožena izdaja. 160 strani. Br. K 2'—.
Haymerle Fran, dr. vitez, Životopisni obrazi iz vsega obrta, umetnosti in industrije. Preložil Anton Funtek. Posebno primerno berilo za učence rokodelskih in nadaljevalnih šol. Vež. K 1'—.

Kosi Anton, Zlate jagode. Zbirka basni za slovensko mladino in za preprosto ljudstvo. Posebno primerna za šolske in ljudske knjižnice, pa tudi za priročno knjigo učitelju, vež. K 1'—.

Levec Janez, Lepopisne vaje. Navodilo za pisanje brez lineature. K 2'—.

Levstikovi zbrani spisi. Uredil Fran Levec. 5 zvezkov. broš. K 21'—, v platno vež. K 27'—, v polfrancoski vezbi K 29'—, v najfinejši vezbi K 31'—.

Meško Ks., Mir božji. Enajst povesti in črtic. Br. K 2'50, vež. K 3'50.

— *Ob tihih večerih.* 291 strani. Broš. K 3'50, vež. K 5'—.

Prešeren France, dr., Poezije. Priredil prof. Luka Pintar. Ljudska izdaja. Br. K 1'—, vež. K 1'40.

Prešeren France, dr., Poezije. Druga ilustrirana izdaja. Ta lepi spomenik našemu pesniku-prvaku se s svojimi krasnimi ilustracijami vredno vrsti z najlepšimi izdajami prvih pesnikov drugih narodov. 49. Br. K 5'—, v platno vezane K 6'40, elegantno vezane K 6'40, elegantno v usnje vezane K 9'—.

Scheinigg J., Narodne pesmi koroških Slovincov. 169, 463 strani. Br. K 2'—, vež. K 3'50.

Sienkiewicz Henr., Mali vitez. Roman iz poljske zgodovine (z mnogimi lepimi podobami). 3 zvezki, br. K 7'—, lično vež. K 9'50.

— *Rodbina Polaneških.* Roman (z mnogimi lepimi podobami). Trije zvezki. Br. 10 K, lično vež. 16 K, skupaj vež. 13 K.

Starovasnik Rud., Novi domovinski zakon s postavnimi določili. 60 v.

Stritar Josip, Zbrani spisi. Sedem zvezkov poezij, pripovednih, estetičnih in kritičnih spisov. Prvi zvezek razprodan. Br. K 30'—, v platno vež. K 38'60, v polfrancoski vezbi K 43'40. 2754 5-2

Lastna zaloga.

Baumbach R., Zlatorog. Planin. pravljica. Poslovenil A. Funtek. Vež. K 4'—.

Bedenek Jakob, Od pluga do krone. Zgodovinski roman iz minulega stoletja, ki nam opisuje mladost, šolanje, življenje in smrt našega slavnega rojaka Jurija Vega. 270 str. Br. K 2'—, vež. K 3'—.

Brezovnik Ant., Šaljivi Slovinci. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Druga povsem predelana in za polovico pomnožena izdaja. 380 str. K 1'50.

— *Zvončki.* Zbirka pesmi, lirskih in pripovednih, za šolo in dom. Vež. K 1'50.

Campe, Odkritje Amerike. Poslovenil H. Majar. I. del: Kolumbus. II. del: Kortés. III. del: Pisaro. — Ta znamenita, istotako zabavna kakor poučna knjiga slovečega pedagoga kaže, kako naj se vzorno združuje stvarni pouk z moralnim. Vsi trije zvezki trdo vezani K 2'—.

J. Grobelnik v Ljubljani

prodaja vse manufakturno blago

od ponedeljka 2. decembra do Božiča po iznenadno znižanih cenah.

Kdor še ni nakupil zimskih potrebščin, dobi posebno sukno za moška oblačila in damsko blago **zadnje novosti**,

Radi prevellike zaloge po brezkonkurenčnih cenah.

Po resnično priložnostnih cenah priporočam tudi **praktična božična darila**, kakor

preproge, zagrinjala, garniture, angleške plede, krasne šerpe in rute, odeje volnene in štepene, belo blago (platno, Schrollovi šifoni). Namizno perilo in robci.

Nihče naj ne zamudi res ugodne prilike!

Lepa božična in novoletna darila

Velika bogata zaloga!

Vsled velike konkurence prodajam po najnižjih cenah, tako, da morem vsakega zadovoljiti.

Vljudno vabim na ogled, se priporočam za obilen obisk, ter beležim z velespoštovanjem 2715 3

FR. ČUDEN, urar in trgovec Ljubljana nasproti frančišk. samostana.

Cenike s kalendarjem zastonj in pošt. prosto.

Za kina srebro posebne cenike

Za kina srebro posebne cenike

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezno in navadno, za oboke in zldovje priporoča v poljubni množini

A. KOBİ, BOROVNICA.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča promese na kreditne srečke . . . à K 18'—, žreb. 2. jan., glavni dobitok K 300.000
" " srečke reg. Donave à K 10'—, " 2. jan., " " K 140.000
" " zem. kredit. srečke à K 5'50 " 7. jan., " " K 100.000
Vse tri promese skupaj samo 32 kron.
Obreduje vlogę na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2%, vlogo na tekoči račun proti 30dnevni odpovedi po 5%.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.